# FITXA IDENTIFICATIVA

## Dades de l'Assignatura

| | |
|---|---|
| **Codi** | 35795 |
| **Nom** | Fonaments de direcció d'empreses |
| **Cicle** | Grau |
| **Crèdits ECTS** | 6.0 |
| **Curs acadèmic** | 2018 - 2019 |

## Titulació/titulacions

| Titulació | Centre | Curs | Període |
|---|---|---|---|
| 1313 - Grau d'Administració i Direcció d'Empreses | Facultat d'Economia | 1 | Primer quadrimestre |
| 1330 - Grau en Administració i Direcció d'Empreses (Ontinyent) | Facultat d'Economia | 1 | Primer quadrimestre |
| 1921 - Programa Doble Titulació ADE-Dret | Dobles Títols Facultat de Dret - Facultat d'Economia | 1 | Primer quadrimestre |
| 1926 - Doble Grado en Turismo y ADE | Facultat d'Economia | 1 | Segon quadrimestre |

## Matèries

| Titulació | Matèria | Caràcter |
|---|---|---|
| 1313 - Grau d'Administració i Direcció d'Empreses | 1 - Empresa | Formació Bàsica |
| 1330 - Grau en Administració i Direcció d'Empreses (Ontinyent) | 1 - Empresa | Formació Bàsica |
| 1921 - Programa Doble Titulació ADE-Dret | 1 - Assignatures de formació bàsica de primer curs | Formació Bàsica |
| 1926 - Doble Grado en Turismo y ADE | 1 - Assignatures de formació bàsica de primer curs | Formació Bàsica |

## Coordinació

| Nom | Departament |
|---|---|
| ESCRIBA ESTEVE, ALEJANDRO | 105 - Direcció d'Empreses 'Juan José Renau Piqueras' |
| FERNANDEZ MESA, ANA ISABEL | 105 - Direcció d'Empreses 'Juan José Renau Piqueras' |
| LLORIA ARAMBURO, MARIA BEGOÑA | 105 - Direcció d'Empreses 'Juan José Renau |

Piqueras'

## RESUM

*Fonaments de direcció d'empreses* és una assignatura de formació bàsica que s'imparteix en el primer semestre del primer curs del grau en Administració i Direcció d'Empreses, i en els dobles graus d'aquesta titulació (Ade-Dret, Turisme-Ade). Està adscrita a l'Àrea d'Organització d'Empreses i consta d'un total de 6 crèdits ECTS.

Per respondre a les exigències del grau, es proposa un programa que aporte a l'estudiant els coneixements bàsics necessaris per entendre el funcionament de les empreses i iniciar-lo en la seua direcció, i alhora que l'habilite per cursar les assignatures obligatòries i optatives de cursos superiors.

Amb aquesta assignatura es pretén analitzar i comprendre la realitat empresarial, tenint en compte l'empresa des d'un enfocament ampli, que ens permeta concebre-la com una unitat tecnicoeconòmica, com una unitat sociopolítica i com una unitat de decisió. Així, la concepció de l'empresa com a unitat tecnicoeconòmica es vincula a l'enfocament que de l'empresa es té en assignatures relacionades amb àrees com l'anàlisi econòmica, la comptabilitat, les finances o els mètodes quantitatius (matemàtiques i estadística). La concepció de la empresa com una unitat sociopolítica comporta la necessitat d'establir mecanismes que faciliten la coordinació i el consens entre els distints grups que hi conflueixen. La concepció de l'empresa com a unitat de decisió implica la necessitat de dirigir, planificar, organitzar i controlar les diferents persones que formen part de l'empresa i les activitats que cal realitzar per obtenir els objectius que s'hagen establert. Aquesta concepció és encara més present en les assignatures d'àrees com organització d'empreses i comercialització i investigació de mercats.

*Fonaments de direcció d'empreses* constitueix, doncs, la base de la majoria de les assignatures d'aquesta titulació, i per això els seus continguts són essencials per a la formació d'un graduat en Administració i Direcció d'Empreses.

El contingut de l'assignatura s'estructura en nou temes que comprenen dues parts, una sobre els fonaments de l'empresa (empresa i empresari, tipus d'empreses, empresa i entorn, presa de decisions i objectius empresarials, evolució i desenvolupament de l'empresa) i l'altra orientada al coneixement de les seues funcions principals (àrees funcionals i les seues relacions).

## CONEIXEMENTS PREVIS

### Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

### Altres tipus de requisits

No es requereixen coneixements previs de la matèria.

## COMPETÈNCIES

### 1313 - Grau d'Administració i Direcció d'Empreses

- Capacitat d'organització i planificació.
- Comunicació oral i escrita en la llengua nativa.
- Habilitat per a analitzar i buscar informació provinent de fonts diverses.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat de prendre decisions.
- Capacitat per a treballar en equip.
- Compromís amb l'ètica i la responsabilitat social.
- Capacitat per a contribuir positivament a la sensibilització envers temes mediambientals i socials, i a la superació de totes les formes de discriminació, essencial per al desenvolupament econòmic i la reducció de la pobresa.
- Conèixer les característiques i els fonaments generals de la direcció i organització d'empreses, i saber utilitzar els instruments i les eines disponibles per a analitzar i dissenyar polítiques i estratègies empresarials, prenent en consideració l'àmbit internacional dels negocis i sabent valorar els efectes d'aquestes estratègies sobre l'activitat i els resultats empresarials i sobre l'entorn socioeconòmic a curt i llarg termini.
- Comprendre l'impacte de les variables econòmiques, politicolegals, socioculturals, tecnològiques i mediambientals sobre l'activitat empresarial.
- Saber plantejar objectius i estratègies en els diferents nivells de l'organització, i valorar les implicacions i necessitats per a la seua consecució.
- Comprendre la raó de ser i el funcionament de les empreses, així com el seu caràcter sistèmic i els processos i implicacions vinculats al seu desenvolupament i creixement.

### 1330 - Grau en Administració i Direcció d'Empreses (Ontinyent)

- Capacitat d'organització i planificació.
- Comunicació oral i escrita en la llengua nativa.
- Habilitat per a analitzar i buscar informació provinent de fonts diverses.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat de prendre decisions.
- Capacitat per a treballar en equip.
- Compromís amb l'ètica i la responsabilitat social.
- Capacitat per a contribuir positivament a la sensibilització envers temes mediambientals i socials, i a la superació de totes les formes de discriminació, essencial per al desenvolupament econòmic i la reducció de la pobresa.

- Conèixer les característiques i els fonaments generals de la direcció i organització d'empreses, i saber utilitzar els instruments i les eines disponibles per a analitzar i dissenyar polítiques i estratègies empresarials, prenent en consideració l'àmbit internacional dels negocis i sabent valorar els efectes d'aquestes estratègies sobre l'activitat i els resultats empresarials i sobre l'entorn socioeconòmic a curt i llarg termini.
- Comprendre l'impacte de les variables econòmiques, politicolegals, socioculturals, tecnològiques i mediambientals sobre l'activitat empresarial.
- Saber plantejar objectius i estratègies en els diferents nivells de l'organització, i valorar les implicacions i necessitats per a la seua consecució.
- Comprendre la raó de ser i el funcionament de les empreses, així com el seu caràcter sistèmic i els processos i implicacions vinculats al seu desenvolupament i creixement.

## RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Els resultats que s'esperen de l'aprenentatge de l'assignatura *Fonaments de direcció d'empreses* són els següents:

Identificar les parts de l'organització i les seues respectives funcions.

Conèixer les relacions entre els subsistemes de l'empresa.

Distingir els diferents tipus de decisions que es prenen en les empreses i conèixer la problemàtica bàsica de cada tipus de decisió.

Establir objectius en distints nivells de l'organització (estratègics, tàctics i operatius) i conèixer-ne les implicacions per a l'empresa, així com el seu impacte en l'entorn socioeconòmic.

Saber quins són els processos i els elements bàsics de l'anàlisi estratègica.

Conèixer les implicacions i els processos de desenvolupament de les empreses.

Realitzar informes ben documentats sobre els factors de l'entorn que afecten les empreses.

Plantejar objectius clars, realitzables, específics i mesurables.

Tenir en compte l'impacte de l'actuació de l'empresa en l'entorn (responsabilitat social).

Utilitzar criteris d'equitat i respecte als drets humans en els plantejaments empresarials.

## DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

## 1. L'EMPRESA I LA DIRECCIÓ D'EMPRESES

1.1. Lempresa: concepte i elements
1.2. La direcció d'empreses
1.3. Lempresa com a sistema
1.4. Tipus d'organitzacions

## 2. L'EMPRESARIAT, LA DIRECCIÓ I EL GOVERN DE L'EMPRESA

2.1. Concepte de propietat i direcció: persona empresària i persona directiva
2.2. La direcció: rols i nivells
2.3. Lequip directiu
2.4. El govern de l'empresa

## 3. L'ENTORN DE L'EMPRESA

3.1. Definició de lentorn
3.2. Entorn general
3.3. Entorn competitiu
3.4. Tipus d'entorns
3.5. Introducció a la responsabilitat social de l'empresa

## 4. L'EVOLUCIÓ DE L'EMPRESA

4.1. Cicle de vida de l'empresa i la indústria
4.2. La creació dempreses
4.3. Desenvolupament de l'empresa: direcció i modalitats

## 5. DIRECCIÓ D'OPERACIONS, QUALITAT I INNOVACIÓ

5.1. La funció de producció
5.2. La funció d'aprovisionament i logística
5.3. Més enllà de les operacions: Qualitat i innovació a l'empresa

## 6. DIRECCIÓ I GESTIÓ DE RECURSOS HUMANS

6.1. La captació
6.2. La motivació
6.3. Capacitació
6.4. Funcions de suport

## 7. DIRECCIÓ COMERCIAL I FINANCERA

7.1. La funció comercial
7.2. La funció financera

## 8. LA FUNCIÓ DIRECTIVA

8.1. La planificació i el control
8.2. Lorganització
8.3. Direcció i lideratge

## 9. FIXACIÓ D'OBJECTIUS I PRESA DE DECISIONS

9.1. Concepte d'objectiu
9.2. Disseny del sistema d'objectius: missió, objectius generals i objectius operatius
9.3. El procés de presa de decisions
9.4. Tipologia de les decisions
9.5. Introducció a la direcció estratègica

# VOLUM DE TREBALL

| ACTIVITAT | Hores | % Presencial |
|---|---|---|
| Classes de teoria | 30,00 | 100 |
| Pràctiques en aula | 30,00 | 100 |
| Elaboració de treballs en grup | 35,00 | 0 |
| Elaboració de treballs individuals | 0,00 | 0 |
| Estudi i treball autònom | 0,00 | 0 |
| Lectures de material complementari | 0,00 | 0 |
| Preparació d'activitats d'avaluació | 15,00 | 0 |
| Preparació de classes de teoria | 20,00 | 0 |
| Preparació de classes pràctiques i de problemes | 20,00 | 0 |
| Resolució de casos pràctics | 0,00 | 0 |
| Resolució de qüestionaris on-line | 0,00 | 0 |
| **TOTAL** | **150,00** | |

# METODOLOGIA DOCENT

En el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'assignatura *Fonaments de direcció d'empreses* s'utilitzaran diferents mètodes docents. D'una banda, es continuarà fent ús de formes didàctiques expositives per al cas de les classes teòriques, encara que es faran servir també altres mètodes docents –formes didàctiques de participació– que busquen la implicació de l'alumne en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Aquest segon tipus de mètodes afavoreixen la interacció, tant entre professor i estudiant, com entre els estudiants mateixos, i són adequats per al desenvolupament de les competències genèriques. La metodologia serà la següent:

*Classes teòriques*: Es combinarán mètodes de brainstorming am lliçons magistrals per a introduir nous continguts. Amb el brainstorming es pretén que els estudiants relacionen els nous coneixements and el coneixement anterior. Les lliçons magistrals permetràn assolir i consolidar el nou coneixement. D'aquesta manera es pretèn aportar una experiència d'aprenentatge actiu i un rol més participatiu de l'estudiant, permetent el desenvolupament de la habilitat de aprenentatge autònom.

Per a cada tema, el professor facilitarà als estudiants (a través de moodle) una guia del tema i les referències útils per a l'estudi individual i la preparació del materials propis. Es pretén amb este mètode que els estudiants desenvolupen les competències genèriques següents: habilitat de pensament crític, habilitat de recerca i anàlisi d'informació, habilitat de auto-aprenentatge i habilitat d'us de noves tecnologies de la informació.

*Classes pràctiques:* permeten posar en pràctica els coneixements adquirits en les classes teòriques i fer paleses la capacitat de treballar en grup i les habilitats de comunicació interpersonal. Així mateix, es pretén que aquestes sessions contribuïsquen a millorar la capacitat d'organització i planificació del treball de l'estudiant. Normalment, en el desenvolupament de les classes pràctiques s'utilitzarà com a mètode fonamental el mètode del cas, amb resolució en primer lloc individual i posteriorment per grups. També es faran servir altres formes docents, com l'anàlisi i discussió de lectures a classe o el *rol-playing*. A més, s'usarà el vídeo per a la presentació d'algunes pràctiques.

Amb l'objectiu de desenvolupar algunes de les competències genèriques i específiques establertes anteriorment, s'haurà d'elaborar un treball monogràfic en equip consistent a analitzar en una empresa real diferents conceptes estudiats en l'assignatura. D'aquesta manera, els estudiants analitzaran i sintetitzaran informació procedent de distintes fonts –entrevistes, anàlisis de bases de dades, articles de premsa, observació directa, llibres, etc.–, i treballaran la comunicació escrita –mitjançant la presentació d'un informe escrit– i la comunicació oral –per mitjà de l'exposició oral del treball amb utilització de diferents mètodes i suports expositius. Així mateix, la capacitat de treball cooperatiu en equip serà rellevant per a un bon desenvolupament del projecte. Per això, es prestarà especial atenció a diferents aspectes de procediment: fitxes d'elecció d'empresa, de repartiment de responsabilitats, cronograma de grup, diari de grup, memòries individuals, etc. Per acabar, l'execució d'aquest treball afavorirà l'aprenentatge autònom, l'aplicació del coneixement de caràcter teòric a situacions pràctiques i la necessària presa de decisions.

## AVALUACIÓ

L'assignatura *Fonaments de direcció d'empreses* serà avaluada a partir de la consideració dels aspectes següents:

*Prova de síntesi (60% de la nota final).* La principal funció de les proves de síntesi (exàmens) és avaluar la consecució dels objectius formatius. Les proves escrites poden combinar tant proves de caràcter objectiu (test) com proves d'assaig restringit. En qualsevol cas, les qüestions es poden referir tant a continguts teòrics com teòric-pràctics. Preferentment, es formularan preguntes que exigisquen que l'estudiant relacione diversos conceptes de la matèria. L'examen es farà en la data oficial que la Facultat d'Economia habilite per realitzar-lo dins del calendari acadèmic del curs. Serà requisit necessari obtenir cinc punts sobre deu en la prova escrita per poder sumar l'avaluació contínua que es planteja a continuació.

*Avaluació contínua (40% de la nota final*). En aquesta part es valorarà l'evolució de l'alumne en l'adquisició de les destreses o competències específiques, les competències genèriques i les habilitats socials que s'han proposat en aquest programa docent. El professor oferirà informació periòdica, tant individualment com en grup, dels avanços realitzats per l'alumne, així com dels punts que ha de millorar i la qualificació de les activitats realitzades fins al moment. El professor, al llarg del curs, sol·licitarà als alumnes el lliurament de casos pràctics per avaluar-los, que s'hauran de fer en grup. Així mateix, es valorarà la participació en les diferents activitats proposades pel professor, com ara l'anàlisi i discussió de lectures o de vídeos o, si fóra el cas, l'assistència a conferències o seminaris.

**L'avaluació continua valora la participació dels estudiants a l'aula, així com els treballs desenvolupats individualment i en equip que requerisquen la cerca i/o anàlisi d'informació adicional (dins o fora de l'aula), siga per a la resolució de casos, exercicis, debats, etc. es consideraràn activitats formatives no recuperables**, en tant que tracten de desenvolupar i avaluar les competències de anàlisi d'informació en equip, contraposició de perspectives i enfocaments, argumentació d'idees, i comunicació oral i escrita.

En compliment de l'article 6.9. del reglament d'avaluació i qualificació de la UV, les classes pràctiques son d'asistència obligatoria. Es considerarà que l'estudiant ha complit amb l'asistència si ha asistit a un mínim del 80% de les hores d'aquestes sesions i si ha justificat adecuadament la imposibilitat d'asistir a les sesions restants per causa de força major.

La qualificació final de l'estudiant serà la resultant de la suma ponderada de les notes obtingudes en l'examen de síntesi i en l'avaluació contínua, sempre que s'haja superat aquest examen. Si no es supera l'examen de síntesi, es computarà exclusivament la nota obtinguda a l'examen, i per tant la nota màxima serà de 2,9 punts.

## REFERÈNCIES

## Bàsiques

- Boddy, David. (2012) Essentials of Management. A concise introduction. Pearson
- Lloria, M.B. y Mohedano-Suanes, A. (2017): Introducción a la dirección de empresas. Casos prácticos. Editorial Pearson
- Iborra, M.; Dasí, A.; Dolz; C.; Ferrer, C. (2014). Fundamentos de dirección de empresas. Conceptos y habilidades directivas. Paraninfo

## Complementàries

- Los profesores podrán recomendar referencias complementarias durante el curso. El professors podràn recomanar referències complementàries durant el curs.
  Professors can recommend other references during the course
- Boddy, David. (2002) Management. An introduction. Pearson - Prentice Hall.